

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Ottende Afdeling)

15. juni 2017*

»Præjudiciel forelæggelse — dumping — forordning (EF) nr. 1472/2006 — import af visse typer af fodtøj med overdel af læder med oprindelse i Kina og Vietnam — gyldigheden af gennemførelsesforordning (EU) nr. 1294/2009 — genoptagelse af undersøgelsen af antidumpingforanstaltninger, der udløber — ikke forretningsmæssigt forbundne importører — stikprøver — Den Europæiske Unions interesse«

I sag C-349/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (den nederlandsksprogede ret i første instans i Bruxelles, Belgien) ved afgørelse af 3. juni 2016, indgået til Domstolen den 24. juni 2016, i sagen

T.KUP SAS

mod

Belgische Staat,

har

DOMSTOLEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Vilaras (refererende dommer), og dommerne M. Safjan og D. Šváby,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- T.KUP SAS ved advokaten A. Tallon og D. Geernaert,
- den belgiske regering ved C. Pochet og M. Jacobs, som befuldmægtigede,
- Rådet for Den Europæiske Union ved H. Marcos Fraile, som befuldmægtiget, bistået af avocată N. Tuominen,
- Europa-Kommissionen ved J.-F. Brakeland og T. Maxian Rusche, som befuldmægtigede,

* Processprog: nederlandsk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører en vurdering af gyldigheden af Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1294/2009 af 22. december 2009 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af visse typer fodtøj med overdel af læder med oprindelse i Vietnam og i Folkerepublikken Kina som udvidet til også at omfatte import af visse typer fodtøj med overdel af læder afsendt fra Macao SAR, uanset om de er angivet med oprindelse i Macao SAR eller ej, som følge af en udløbsundersøgelse i henhold til artikel 11, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 (EUT 2009, L 352, s. 1), henset til artikel 2, artikel 3, artikel 11, stk. 2, 5 og 9, artikel 17, stk. 1, og artikel 21 i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 af 22. december 1995 om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab (EFT 1996, L 56, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 461/2004 af 8. marts 2004 (EUT 2004, L 77, s. 12) (herefter »antidumpinggrundforordningen«).
- 2 Denne anmodning er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem T.KUP SAS og den belgiske stat vedrørende tilbagebetaling af antidumpingtold, som selskabet har betalt for import af fodtøj med oprindelse i Kina og Vietnam.

Retsforskrifter

- 3 Antidumpinggrundforordningens artikel 6, stk. 8, bestemmer:

»Undtagen under de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 18, skal det i det omfang, det er muligt, sikres, at de oplysninger, som de berørte parter meddeler, og som lægges til grund for de afgørelser, der træffes, er korrekte.«

- 4 Forordningens artikel 11 bestemmer:

»[...]

2. Endelige antidumpingforanstaltninger udløber fem år efter indførelsen heraf eller fem år efter datoen for afslutningen af den seneste genoptagelse af en undersøgelse, som omfattede både spørgsmålet om dumping og skade, medmindre det som led i en genoptagelse af en undersøgelse fastslås, at foranstaltningernes bortfald sandsynligvis vil medføre, at der fortsat eller igen vil finde dumping sted med deraf følgende skade. En undersøgelse genoptages ved foranstaltningernes udløb på Kommissionens initiativ eller på anmodning fremsat af eller på vegne af producenterne i Fællesskabet, og foranstaltningerne forbliver i kraft, indtil resultatet af en sådan undersøgelse foreligger.

En fornyet undersøgelse genoptages ved foranstaltningernes udløb, når anmodningen herom indeholder tilstrækkelige beviser for, at foranstaltningernes bortfald sandsynligvis vil medføre, at der fortsat eller igen vil finde dumping sted med deraf følgende skade. At der foreligger sandsynlighed herfor, kan f.eks. fremgå af beviser for, at der fortsat finder dumping sted og forvoldes skade, eller beviser for, at når de skadelige virkninger er afhjulpet, skyldes det helt eller delvis, at der foreligger foranstaltninger, eller beviser for, at omstændighederne for eksportørerne eller markedsvilkårene har en sådan karakter, at de giver anledning til at formode, at der vil finde yderligere skadevoldende dumping sted.

Ved gennemførelsen af undersøgelser i henhold til dette stykke skal eksportørerne, importørerne, repræsentanterne for eksportlandet og producenterne i Fællesskabet have lejlighed til at uddybe, afvise eller fremsætte bemærkninger til de spørgsmål, der er indeholdt i anmodningen om genoptagelse af en undersøgelse, og der skal drages konklusioner under behørig hensyntagen til alle relevante og behørigt dokumenterede beviser, der fremlægges vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt foranstaltningernes bortfald indebærer sandsynlighed for, at der fortsat eller igen vil finde dumping sted med deraf følgende skade.

Der skal i [*Den Europæiske Unions*] *Tidende* på et passende tidspunkt inden for det sidste år, foranstaltningerne er i kraft, som defineret i dette stykke, offentliggøres en meddelelse om det forestående udløb af foranstaltningerne. Producenterne kan derefter ikke senere end tre måneder før udgangen af femårsperioden indgive en anmodning om, at en undersøgelse genoptages i henhold til andet afsnit. Der offentliggøres også en meddelelse om foranstaltningernes faktiske bortfald i henhold til dette stykke.

[...]

5. De relevante bestemmelser i denne forordning om procedurer og om gennemførelsen af undersøgelser, undtagen bestemmelserne vedrørende tidsfrister, gælder for genoptagelse af undersøgelser, der foretages i henhold til stk. 2, 3 og 4. Undersøgelser foretaget i henhold til stk. 2 og 3 gennemføres hurtigt og afsluttes normalt senest tolv måneder efter genoptagelsen af undersøgelsen. Undersøgelser i henhold til stk. 2 og 3 skal i alle tilfælde afsluttes senest 15 måneder efter deres indledning. Undersøgelser i henhold til stk. 4 skal i alle tilfælde afsluttes senest ni måneder efter deres indledning. Hvis en undersøgelse i henhold til stk. 2 indledes, mens en undersøgelse i henhold til stk. 3 er i gang inden for rammerne af samme procedure, afsluttes undersøgelsen i henhold til stk. 3 på samme tidspunkt som det, der ovenfor er fastsat for undersøgelsen i henhold til stk. 2.

Kommissionen forelægger et handlingsforslag for Rådet senest en måned før udløbet af ovennævnte frister.

Hvis undersøgelsen ikke er afsluttet inden for ovennævnte frister:

- udløber foranstaltningerne inden for undersøgelser i henhold til stk. 2
- udløber foranstaltningerne med hensyn til foranstaltninger i henhold til stk. 2 og 3 parallelt, hvor enten undersøgelsen i henhold til stk. 2 blev indledt, mens en undersøgelse i henhold til stk. 3 var i gang inden for rammerne af samme procedure, eller hvor sådanne undersøgelser blev indledt samtidig, eller
- foranstaltninger inden for undersøgelser i henhold til stk. 3 og 4 forbliver uændrede.

Der offentliggøres da en meddelelse om det faktiske udløb eller videreførelsen af foranstaltningerne i henhold til dette stykke i *Den Europæiske Unions Tidende*.

[...]

9. I alle genoptagede undersøgelser eller undersøgelser om tilbagebetaling, som gennemføres i henhold til denne artikel, anvender Kommissionen under forudsætning af uændrede omstændigheder de samme metoder, som benyttedes i den undersøgelse, der resulterede i indførslen af den pågældende told, idet der tages behørigt hensyn til bestemmelserne i artikel 2, særlig stk. 11 og 12, og bestemmelserne i artikel 17.

[...]«

5 Forordningens artikel 17, stk. 1, lyder:

»I tilfælde, hvor antallet af klager, eksportører, importører, varetyper eller transaktioner er stort, kan undersøgelsen begrænses til at omfatte et rimeligt antal parter, varer eller transaktioner ved anvendelse af statistisk gyldige stikprøver baseret på oplysninger, der foreligger på tidspunktet for udvælgelsen, eller til den største producerede, solgte eller eksporterede mængde, der kan anses for repræsentativ, og som med rimelighed kan undersøges inden for den tid, der er til rådighed.«

6 Samme forordnings artikel 21 bestemmer:

»1. En afgørelse om, hvorvidt det af hensyn til beskyttelsen af Fællesskabets interesser er påkrævet at gribe ind, træffes på grundlag af en vurdering af alle involverede parter interesser som helhed, herunder den indenlandske erhvervsgrens, brugernes og forbrugernes interesser, og der træffes kun afgørelse i henhold til denne artikel, når alle parter har haft lejlighed til at tilkendegive deres synspunkter i henhold til stk. 2. I en sådan undersøgelse tages der særligt hensyn til behovet for at bringe den forurening af handelen, som skyldes skadevoldende dumping til ophør og at genskabe en situation med effektiv konkurrence. De foranstaltninger, der fastsættes på grundlag af den konstaterede dumping og deraf følgende skade, må ikke anvendes, når myndighederne på grundlag af alle fremlagte oplysninger klart kan fastslå, at det ikke er i Fællesskabets interesse at anvende sådanne foranstaltninger.

2. For at sikre, at myndighederne kan tage hensyn til alle synspunkter og oplysninger på et solidt grundlag, når de træffer afgørelse om, hvorvidt det er i Fællesskabets interesse at indføre foranstaltninger, kan klagerne, importørerne og deres repræsentative sammenslutninger samt repræsentative brugere og repræsentative forbrugerorganisationer inden for de frister, der er fastsat i meddelelsen om indledning af antidumpingundersøgelsen, give sig til kende og indgive oplysninger til Kommissionen. Sådanne oplysninger eller passende sammendrag deraf stilles til rådighed for de øvrige parter, der er omhandlet i denne artikel, og disse er berettiget til at fremsætte bemærkninger hertil.

3. Parter, der har handlet i overensstemmelse med stk. 2, kan anmode om at blive hørt. Anmodninger herom skal imødekommes, når de fremsættes inden for de frister, der er fastsat i stk. 2, og det begrundes i henseende til Fællesskabets interesser, hvorfor de pågældende parter bør høres.

4. Parter, der har handlet i overensstemmelse med stk. 2, kan fremsætte bemærkninger om anvendelsen af midlertidig told, der indføres. Sådanne bemærkninger skal være modtaget inden for en frist på en måned fra tidspunktet for ikrafttrædelse af de pågældende foranstaltninger, hvis der skal tages hensyn hertil, og bemærkningerne, eller passende sammendrag heraf, skal stilles til rådighed for de øvrige parter, som er berettiget til at fremsætte bemærkninger hertil.

5. Kommissionen gennemgår behørigt indgivne oplysninger og undersøger, om de er tilstrækkeligt repræsentative, og resultaterne af en sådan analyse samt en udtalelse om oplysningernes beskaffenhed forelægges for Det Rådgivende Udvalg. Ved udarbejdelsen af forslag i henhold til artikel 9 tager Kommissionen hensyn til de synspunkter, der fremføres i udvalget.

6. Parter, der har handlet i overensstemmelse med stk. 2, kan anmode om at blive gjort bekendt med de kendsgerninger og betragtninger, på grundlag af hvilke der sandsynligvis vil blive truffet endelig afgørelse. Sådanne oplysninger fremlægges i det omfang, det er muligt, og uden at dette foregriber senere afgørelser, som Kommissionen eller Rådet måtte træffe.

7. Der tages kun hensyn til behørigt dokumenterede oplysninger.«

7 Følgende fremgår af 12., 13., 34.-38., 489., 490. og 502. betragtning til forordning nr. 1294/2009:

»(12) I betragtning af det store antal eksporterende producenter i de pågældende lande, EU-producenter og importører, der indgik i undersøgelsen, påtænkte det i indledningsmeddelelsen at anvende stikprøver i overensstemmelse med [antidumping]grundforordningens artikel 17.

(13) For at gøre det muligt for Kommissionen at beslutte, om det var nødvendigt at udtage stikprøver, og i påkommende tilfælde at udtage en stikprøve, blev eksporterende producenter og repræsentanter, der handlede på deres vegne, EU-producenter og importører anmodet om at give sig til kende og fremsende oplysninger som specificeret i indledningsmeddelelsen.

[...]

(34) På grundlag af de foreliggende oplysninger blev 139 importører kontaktet. 22 ikke-forretningsmæssigt forbundne importører besvarede spørgeskemaet, og 21 heraf blev udtaget til stikprøven. I henhold til de indsendte oplysninger tegnede disse 21 importører sig for 12% af importen af den pågældende vare fra [Folkerepublikken] Kina og for 40% af importen fra Vietnam ([i undersøgelsesperioden]).

(35) De fem største importører (Adidas, Clarks, Nike, Puma og Timberland) tegnede sig for ca. 18% af den pågældende import, idet de alle oplyste om betydelig import fra begge lande. Det blev derfor konstateret, at en stikprøve bestående af disse fem virksomheder ville være repræsentativ, jf. [antidumping]grundforordningens artikel 17, stk. 1, dvs. hvad angår importmængder.

(36) For at afspejle importørernes geografiske spredning bedre og forskellene i de typer af fodtøj, der importeres, blev endnu tre importører udtaget til stikprøven. Det fremgik i den forbindelse af stikprøvebesvareelserne, at mange af de importører, der havde svaret, solgte meget mindre mængder og importerede mindre kendte/modemæssige mærkesko eller dyrere sko. De mindre importørers forretningsmodel og de varesegmenter, de handler i, adskilte sig tilsyneladende fra de største importørers, og de mindre importører tegnede sig tilsammen for en vigtig del af den pågældende import. Det blev derfor fundet vigtigt også at have disse importører repræsenteret, da disse virksomheders økonomiske realitet kunne adskille sig fra de større importørers, jf. betragtning 35 ovenfor.

(37) Der blev derfor udtaget en stikprøve på otte importører, herunder de fem største importører, og tre mindre importører. De tegnede sig for ca. 10% af importen fra [Folkerepublikken] Kina og ca. 34% af importen fra Vietnam.

(38) De samarbejdsvillige importører, der havde meddelt, at de var villige til at samarbejde, fik mulighed for at fremsætte bemærkninger til udtagningen af stikprøven. Der blev sendt spørgeskemaer til de virksomheder, der indgik i stikprøven. Syv af importørerne i stikprøven sendte besvareelserne inden for fristen. Da den ottende importør i stikprøven ikke havde samarbejdet, blev denne til sidst udelukket fra stikprøven.

[...]

(489) På den anden side var følgevirkninger af antidumpingtolden fra 2006 til UP for importører, detailhandlere/distributører og forbrugere ikke uforholdsmæssige. Hvis foranstaltningerne opretholdes, og det antages, at forbrugernes efterspørgsel fortsat svækkes i kølvandet på den økonomiske krise, vil antidumpingtoldens følgevirkninger for alle aktører sandsynligvis blive større end tidligere. Grundet den generelle sunde økonomi og beviste fleksibilitet blandt importørerne og detailhandlernes/distributørernes generelt stærke markedsposition, der i høj grad gør det muligt at diversificere deres produktmiks, kan det antages, at disse

erhvervsdrivende ikke vil påføres uforholdsmæssig stor skade på kort og mellemlang sigt. Hvad angår forbrugerne, skete der ingen bemærkelsesværdige prisstigninger i tiden efter indførelsen af antidumpingtolden, og hvis der tages hensyn til resultaterne af analysen for tiden efter [undersøglesperioden], tyder intet på, at forbrugerpriserne vil stige uforholdsmæssigt i fremtiden.

- (490) Det konkluderes, at undersøgelsen ikke afdækkede nogen tvingende grunde til ikke at opretholde antidumpingforanstaltningerne.

[...]

- (502) Det blev hævdet, at der manglede en analyse af de potentielle fordele for importørerne ved ikke at opretholde foranstaltningerne. I den forbindelse skal det bemærkes, at i henhold til antidumpinggrundforordningens artikel 21 skal det undersøges, om der er tvingende grunde til ikke at indføre antidumpingforanstaltninger. I forbindelse med en udløbsundersøgelse betyder det, at det skal undersøges, om der findes tvingende grunde til ikke at opretholde foranstaltningerne, dvs. der skal findes negative virkninger forbundet med en forlængelse af foranstaltningerne, og disse virkninger skal afvejes i forhold til fordelene for EU-erhvervsgrænen for at vurdere, om de negative virkninger er uforholdsmæssigt store. Fra et juridisk synspunkt skal det modsatte tilfælde, hvor foranstaltningerne får lov at udløbe, kun analyseres yderligere, hvis der i sagen er specifikke tegn på, at dette vil medføre en uforholdsmæssigt stor byrde for importører, detailhandlere eller forbrugerne. Der blev ikke konstateret sådanne tegn. For god ordens skyld skal følgende dog nævnes om de sandsynlige virkninger for importører, detailhandlere og forbrugere, hvis foranstaltningerne udløber. For så vidt angår importørerne, viste undersøgelsen, at en vis del af den nedgang i fortjenesten, som de har oplevet fra 2005 og indtil [undersøglesperioden], kunne tilskrives den antidumpingtold, som de har betalt. Får foranstaltningerne lov at udløbe, og forbliver alle andre omkostninger stabile, forsvinder disse omkostninger, og fortjenestniveauet kunne i så fald stige til et niveau, der er højere end de ca. 20%, der blev konstateret i forbindelse med undersøgelsen. For detailhandlernes vedkommende er det på grundlag af de foreliggende oplysninger uklart, om de vil opnå en fordel, hvis foranstaltningerne udløber, fordi importørerne i stikprøven ikke i alle tilfælde justerer deres videresalgspris, hvis importpriserne falder, hvilket fremgår af en sammenligning af den aritmetiske gennemsnitlige importpris og den aritmetiske gennemsnitlige videresalgspris fra 2007 og indtil [undersøglesperioden].

Hvad angår virkningerne for forbrugerne, er det endnu mere usandsynligt, at udløb af foranstaltningerne vil medføre faldende priser, da detailpriserne forblev stort set stabile på trods af bevægelserne i importpriserne fra 2005 og indtil [undersøglesperioden]. Desuden er det ligeledes usandsynligt, at forbrugerne vil opnå fordele i form af et øget udvalg, da der ikke foreligger beviser for, at forbrugernes udvalg blev påvirket af indførelsen af antidumpingtold. Alt dette kan under alle omstændigheder ikke ændre de overordnede konklusioner om, at der ikke er tvingende grunde til ikke at opretholde foranstaltningerne.«

- 8 Artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1294/2009 bestemmer følgende:

»Der indføres hermed en endelig antidumpingtold på import af fodtøj med overdel af læder eller kunstlæder, undtagen sportsfodtøj, fodtøj, hvortil der kræves en særlig teknologi, hjemmefodtøj og andre typer af indendørs fodtøj og fodtøj med beskyttelsestakappe, med oprindelse i Folkerepublikken Kina og Vietnam og henhørende under KN-kode: 6403 20 00, ex 6403 51 05, ex 6403 51 11, ex 6403 51 15, ex 6403 51 19, ex 6403 51 91, ex 6403 51 95, ex 6403 51 99, ex 6403 59 05, ex 6403 59 11, ex 6403 59 31, ex 6403 59 35, ex 6403 59 39, ex 6403 59 91, ex 6403 59 95, ex 6403 59 99, ex 6403 91 05, ex 6403 91 11, ex 6403 91 13, ex 6403 91 16, ex 6403 91 18, ex

6403 91 91, ex 6403 91 93, ex 6403 91 96, ex 6403 91 98, ex 6403 99 05, ex 6403 99 11, ex 6403 99 31, ex 6403 99 33, ex 6403 99 36, ex 6403 99 38, ex 6403 99 91, ex 6403 99 93, ex 6403 99 96, ex 6403 99 98 og ex 6405 10 00 [...]

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 9 T.KUP, der har hjemsted i Toulouse (Frankrig), importerede i perioden mellem den 28. juni 2006 og den 24. januar 2011 via havnen i Antwerpen (Belgien) 26 partier sko, der var fremstillet i Kina og købt af den taiwanske forhandler Eastern Shoes Collection Co. Ltd, og hvorpå der blev opkrævet antidumpingtold med en sats på 16,5% i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 553/2006 af 23. marts 2006 om indførelse af en midlertidig antidumpingtold på importen af visse former for fodtøj med overdel af læder med oprindelse i Folkerepublikken Kina og Vietnam (EUT 2006, L 98, s. 3), Rådets forordning (EF) nr. 1472/2006 af 5. oktober 2006 om indførelse af en endelig antidumpingtold og endelig opkrævning af den midlertidige told på importen af visse typer af fodtøj med overdel af læder med oprindelse i Folkerepublikken Kina og Vietnam (EUT 2006, L 275, s. 1, og berigtigelse EUT 2007, L 130, s. 48) og forordning nr. 1294/2009.
- 10 Den 27. juni 2012 anmodede T.KUP toldkontrolmyndigheden i Antwerpen (Belgien) om godtgørelse af de således opkrævede toldafgifter med henvisning til dom af 2. februar 2012, Brosmann Footwear (HK) m.fl. mod Rådet (C-249/10 P, EU:C:2012:53).
- 11 Den 14. september 2012 blev der truffet afgørelse om afslag på denne anmodning. T.KUP indgav en skriftlig klage herover til det regionale generaldirektorat for told- og punktafgifter i Antwerpen (Belgien) den 25. februar 2013. Den 18. april 2013 underrettede generaldirektorat T.KUP om, at det ville give afslag på selskabets klage.
- 12 Den 7. juni 2013 underrettede generaldirektoratet T.KUP om, at det ville suspendere sin afgørelse, indtil der var truffet afgørelse i nogle prøvesager.
- 13 Den 24. oktober 2013 indgav T.KUP en administrativ klage over, at der ikke var truffet en afgørelse inden for den fastsatte frist, og derefter, den 2. september 2014, anlagde selskabet sag ved den forelæggende ret, da der ikke var truffet afgørelse vedrørende den administrative klage.
- 14 Det er på denne baggrund, at Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (den nederlandsksprogede ret i første instans i Bruxelles, Belgien) har besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
 - »1) Er forordning nr. 1294/2009 [...] ugyldig i forhold til en importør som i denne sag på grund af tilsidesættelse af [antidumping]grundforordningens [...] artikel 17, stk. 1, da Kommissionen ved sin nye undersøgelse har foretaget en stikprøve, oven i købet kun hos 8 importører, selv om et overskueligt antal på 21 importører burde have været undersøgt?
 - 2) Er forordning nr. 1294/2009 ugyldig i forhold til en importør som i denne sag på grund af tilsidesættelse af [antidumping]grundforordningens artikel 11, stk. 2, tredje afsnit, da Kommissionen ved sin nye undersøgelse ikke i tilstrækkeligt omfang har taget hensyn til det foreliggende bevismateriale, idet den i stikprøven medtog 5 store importører over for kun 3 små importører, og derudover hovedsageligt kun tog hensyn til oplysningerne fra de store importører?

- 3) Er forordning nr. 1294/2009 ugyldig i forhold til en importør som i denne sag på grund af tilsidesættelse af [antidumping]grundforordningens artikel 2 og 3, og/eller [antidumping]grundforordningens artikel 11, stk. 2, 5 og 9, da Kommissionen ved sin nye undersøgelse ikke rådede over tilstrækkelige oplysninger til at kunne fastslå, at der stadig finder dumpingimport sted, og at der herved opstår skade?
- 4) Er forordning nr. 1294/2009 ugyldig i forhold til en importør som i denne sag på grund af tilsidesættelse af [antidumping]grundforordningens artikel 21, da Kommissionen ved sin nye undersøgelse kræver, at der skal foreligge særlige holdpunkter for, at en importør bebyrdes uforholdsmæssigt ved en forlængelse?»

Formaliteten vedrørende anmodningen om præjudiciel afgørelse

- 15 Rådet for Den Europæiske Union har i sit skriftlige indlæg gjort gældende, at anmodningen om præjudiciel afgørelse skal afvises, for så vidt som den forelæggende ret ikke har foretaget en selvstændig undersøgelse af gyldigheden af forordning nr. 1294/2009, men blot har gengivet den tvivl, som T.KUP havde givet udtryk for i denne henseende.
- 16 Det skal bemærkes, at det følger af den samarbejdsånd, som skal gøre sig gældende for den præjudicielle forelæggelse, at det er absolut nødvendigt, at den nationale ret i forelæggelsesafgørelsen gør rede for de præcise grunde til, at den har fundet, at en besvarelse af dens spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gyldigheden af visse EU-retlige bestemmelser er nødvendig for at afgøre tvisten (jf. domme af 4.5.2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, præmis 24, og *Philip Morris Brands m.fl.*, C-547/14, EU:C:2016:325, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 17 Det er derfor vigtigt, at den nationale ret navnlig angiver de præcise grunde, der har ført den til at rejse spørgsmålet om gyldigheden af visse EU-retlige bestemmelser, og redegør for de ugyldighedsgrunde, som efter dens opfattelse derfor foreligger. Dette krav fremgår ligeledes af artikel 94, litra c), i Domstolens procesreglement (jf. domme af 4.5.2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, præmis 25, og *Philip Morris Brands m.fl.*, C-547/14, EU:C:2016:325, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis) og af anbefalingerne til de nationale retter vedrørende forelæggelse af præjudicielle spørgsmål (EUT 2012, C 388, s. 1, punkt 22) (jf. i denne retning kendelse af 11.1.2017, *Boudjellal*, C-508/16, ikke trykt i Sml., EU:C:2017:6, præmis 22).
- 18 Derudover fremgår det af Domstolens faste praksis, at forelæggelsesafgørelseres oplysninger ikke blot tjener til at sætte Domstolen i stand til at give brugbare svar, men også til at give medlemsstaternes regeringer samt andre berørte mulighed for at afgive bemærkninger i henhold til artikel 23 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol. Det påhviler Domstolen at drage omsorg for, at denne mulighed sikres, henset til, at det i medfør af denne artikel kun er forelæggelsesafgørelserne, der forkyndes for de interesserede parter, ledsaget af en oversættelse til den enkelte medlemsstats officielle sprog, men ikke de nationale sagsakter, som den forelæggende ret eventuelt har fremsendt til Domstolen (jf. domme af 4.5.2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, præmis 26, og *Philip Morris Brands m.fl.*, C-547/14, EU:C:2016:325, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).
- 19 Det fremgår – ganske vist summarisk, men ikke desto mindre klart – af forelæggelsesafgørelsen, at den forelæggende ret har behandlet T.KUP's anbringender om, at forordning nr. 1472/2006 og forordning nr. 1294/2009 er ugyldige. For det første har den forelæggende ret forkastet de argumenter, der var fremført principalt, om at forordning nr. 1472/2006 er ugyldig, og har som følge heraf nægtet at forelægge Domstolen det præjudicielle spørgsmål, som T.KUP opfordrede den til at forelægge. For det andet har den derimod behandlet de argumenter, der var fremført subsidiært, om at forordning nr. 1294/2009 var ugyldig, og er af den opfattelse, at de ikke er uden relevans.

- 20 Endvidere har såvel Rådet og Europa-Kommissionen som den belgiske regering været fuldt ud i stand til at fremsætte deres bemærkninger til den forelæggende rets spørgsmål.
- 21 Heraf følger, at anmodningen om præjudiciel afgørelse kan antages til realitetsbehandling.

Realiteten

De tre første spørgsmål

- 22 Med de tre første spørgsmål, som er forbundne og skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om forordning nr. 1294/2009 er ugyldig, idet sammensætningen af de stikprøver af importører, som institutionerne udtog, ikke var tilstrækkelig repræsentativ i henhold til kravene i antidumpinggrundforordningens artikel 11, stk. 2, tredje afsnit, og artikel 17, stk. 1, således at institutionerne ikke var i besiddelse af oplysninger, som var tilstrækkelige til at fastslå, at der forelå dumping, og at EU-erhvervsgrenen følgelig havde lidt skade.
- 23 I denne forbindelse skal det for det første bemærkes, at det henset til det store antal eksporterende producenter i de pågældende lande, EU-producenter og importører, der indgik i undersøgelsen, således som det fremgår af 12. og 13. betragtning til forordning nr. 1294/2009, i indledningsmeddelelsen påtænkte at anvende stikprøver i overensstemmelse med antidumpinggrundforordningens artikel 17.
- 24 For det andet bemærkes det, at antidumpinggrundforordningens artikel 17, stk. 1, fastsætter to stikprøvemetoder. En undersøgelse kan således begrænses til at omfatte enten et rimeligt antal parter, varer eller transaktioner, som er statistisk gyldige i henhold til oplysninger, der foreligger på tidspunktet for udvælgelsen, eller den største producerede, solgte eller eksporterede mængde, der kan anses for repræsentativ, og som med rimelighed kan undersøges inden for den tid, der er til rådighed. (jf. i denne retning dom af 10.9.2015, Fliesen-Zentrum Deutschland, C-687/13, EU:C:2015:573, præmis 86).
- 25 I den foreliggende sag fremgår det af 34.-37. betragtning til forordning nr. 1294/2009, at ud af de 139 importører, som blev kontaktet på grundlag af de foreliggende oplysninger, og de 22 ikke-forretningsmæssigt forbundne importører, som besvarede spørgeskemaet, besluttede Kommissionen at udtage en stikprøve bestående af de fem største ikke-forretningsmæssigt forbundne importører, nemlig Adidas, Clarks, Nike, Puma og Timberland, som tegnede sig for 18% af den pågældende import, og tre andre importører med henblik på bedre at afspejle importørernes geografiske spredning og forskellene i de typer af fodtøj, der importeredes. Stikprøven tegnede sig for 10% af importen fra Kina og ca. 34% af importen fra Vietnam. Af 38. betragtning til forordning nr. 1294/2009 kan det imidlertid udledes, at alene syv ud af de otte importører i stikprøven besvarede det spørgeskema, som de var blevet fremsendt, hvorfor den ottende importør til sidst blev udelukket fra stikprøven.
- 26 Således som Rådet og Kommissionen har anført i deres skriftlige indlæg, blev stikprøven af importørerne udtaget på basis af den anden af de stikprøvemetoder, der er fastsat i antidumpinggrundforordningens artikel 17, stk. 1, idet Kommissionen ved sammensætningen af stikprøven hovedsageligt baserede sig på importens størrelse og udvalgte de fem største importører, således som det fremgår af 35. betragtning til forordning nr. 1294/2009. I 36. betragtning til forordningen er det imidlertid præciseret, at Kommissionen ligeledes besluttede sig for supplere sit oprindelige valg ved at tage yderligere tre importører i betragtning med henblik på bedre at afspejle deres geografiske spredning og variationen i deres import.

- 27 Det skal endvidere bemærkes, at Domstolen allerede har fastslået, at institutionerne råder over vide skønsbeføjelser, når de skal udvælge parter til stikprøveudtagning (jf. i denne retning dom af 10.9.2015, Fliesen-Zentrum Deutschland, C-687/13, EU:C:2015:573, præmis 93), hvorfor Unionens retsinstitansers prøvelsesret er begrænset til en prøvelse af, om udvælgelsen er baseret på materielt forkerte faktiske omstændigheder eller er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn.
- 28 I denne henseende må det konstateres, at selv om et antal på 21 ikke forretningsmæssigt forbundne importører, der er indstillet på at deltage i stikprøven, ud af de i alt 139 importører, der var rettet henvendelse til, slet ikke synes at være et stort antal, har T.KUP ikke desto mindre undladt at fremføre nogen argumenter, der kan lede til den konklusion, at institutionerne, da de besluttede at anvende stikprøveudtagning, åbenbart overskred grænserne for deres skønsbeføjelse.
- 29 Det er imidlertid ikke så meget valget af at anvende stikprøveudtagning, som T.KUP har anfægtet, som sammensætningen af stikprøven, som efter T.KUP's opfattelse i det væsentlige ikke er tilstrækkelig repræsentativ.
- 30 I denne forbindelse skal det bemærkes, at sammensætningen af en stikprøve i henhold til antidumpinggrundforordningens artikel 17, stk. 1, kan fastsættes efter to alternative metoder i tilfælde, hvor antallet af klagere, eksportører, importører, varetyper eller transaktioner er stort. Undersøgelsen kan således begrænses til et rimeligt antal parter, varer eller transaktioner ved anvendelse af statistisk gyldige stikprøver baseret på oplysninger, der foreligger på tidspunktet for udvælgelsen. Institutionerne kan imidlertid vælge, at undersøgelsen ligeledes kan begrænses til den største producerede, solgte eller eksporterede mængde, som med rimelighed kan undersøges inden for den tid, der er til rådighed.
- 31 Det følger heraf, at EU-institutionerne, når de vælger at anvende den anden stikprøvemetode, har et vist råderum med hensyn til den vurdering, som de med rimelighed kan forventes at foretage inden for den frist, som er fastsat for gennemførelsen af deres undersøgelse.
- 32 Undersøgelser vedrørende genoptagelse af undersøgelser af antidumpingforanstaltninger skal i henhold til antidumpinggrundforordningens artikel 11, stk. 5, gennemføres hurtigt og afsluttes normalt senest tolv måneder efter genoptagelsen af undersøgelsen, idet det præciseres, at institutionerne i henhold til antidumpinggrundforordningens artikel 6, stk. 8, i det omfang, det er muligt, skal sikre, at de oplysninger, som de berørte parter meddeler, og som lægges til grund for de afgørelser, der træffes, er korrekte.
- 33 Selv om den i hovedsagen omhandlede stikprøve, der er udtaget af Kommissionen, alene omfattede otte importører, tegnede den sig for 10% af importen fra Kina og 34% af importen fra Vietnam, hvilket synes væsentligt. Kommissionens vurdering byggede således på oplysninger, der afspejler en tredjedel af importen fra Vietnam. Selv om en andel på 10% af importen fra Kina endvidere umiddelbart kan synes lav, skal den ses i forhold til omfanget af den kinesiske eksport i denne sektor. Endvidere udvalgte Rådet og Kommissionen de fem største importører såvel som tre andre importører med henblik på bedre at afspejle deres geografiske spredning og variationen af det fodtøj, der importeredes.
- 34 Endelig har hverken den forelæggende ret eller T.KUP fremlagt det mindste beviselement, der kan godtgøre, at det med henblik på, at stikprøven kan anses for repræsentativ med hensyn til importørernes geografiske spredning eller variationen af det importerede fodtøj, var af væsentlig betydning, at der indgik andre importører i stikprøven.
- 35 Under disse omstændigheder er det ikke godtgjort, at de pågældende institutioner ved sammensætningen af stikprøven af importører overtrådte de retsregler, der gælder for dem, eller overskred grænserne for de skønsbeføjelser, som de er tillagt.

- 36 Behandlingen af de tre første spørgsmål har derfor intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af forordning nr. 1294/2009.

Det fjerde spørgsmål

- 37 Med det fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om forordning nr. 1294/2009 er behæftet med en ulovlighed, for så vidt som Kommissionen under tilsidesættelse af antidumpinggrundforordningens artikel 21 krævede, at de ikke forretningsmæssigt forbundne importører, herunder T.KUP, ved skærpede beviser godtgjorde, at de bebyrdedes uforholdsmæssigt ved en forlængelse af antidumpingtolden.
- 38 I sit skriftlige indlæg har T.KUP nærmere bestemt gjort gældende, at 406., 458. og 502. betragtning til forordning nr. 1294/2009 bl.a. påviser, at Kommissionen i forbindelse med sin vurdering af Unionens interesse i at opretholde foranstaltningerne tillagde importørerne mindre betydning end producenterne, således at der forelå forskelsbehandling i strid med antidumpinggrundforordningens artikel 21.
- 39 I denne forbindelse bemærkes indledningsvis, at Rådet og Kommissionen behandlede spørgsmålet om Unionens interesse i 388.-490. betragtning til forordning nr. 1294/2009 og spørgsmålet om de ikke forretningsmæssigt forbundne importørers interesse i 408.-458. betragtning. Institutionerne konstaterede i 489. betragtning til denne forordning, at følgevirkningerne af antidumpingtolden fra det tidspunkt, hvor den blev indført, til undersøgelsesperioden ikke havde været uforholdsmæssige for importørerne. De konkluderede i 490. betragtning til samme forordning, at undersøgelsen ikke havde afdækket nogen tvingende grunde til ikke at opretholde antidumpingforanstaltningerne.
- 40 Efter fremlæggelsen af konklusionerne tog institutionerne endvidere i 497.-504. betragtning til forordning nr. 1294/2009 stilling til bemærkningerne fra de interesserede parter
- 41 Rådet og Kommissionen anførte bl.a. i 502. betragtning til forordningen, at de i henhold til antidumpinggrundforordningens artikel 21 i forbindelse med en udløbsundersøgelse skulle undersøge, om der fandtes tvingende grunde til ikke at opretholde foranstaltningerne, og således finde de negative virkninger forbundet med en forlængelse heraf samt afveje virkningerne i forhold til de fordele, som en sådan opretholdelse ville medføre for EU-erhvervsgrenen, for at vurdere, om disse virkninger var uforholdsmæssigt store. Det modsatte tilfælde, dvs. en undersøgelse af, om foranstaltningerne skulle have lov at udløbe, var derfor kun relevant, hvis der i sagen var »specifikke tegn« på, at opretholdelsen af foranstaltningerne ville medføre en »uforholdsmæssigt stor byrde« for importørerne. I det foreliggende tilfælde blev der imidlertid ikke konstateret sådanne tegn. I denne betragtning er det endvidere anført, at undersøgelsen under alle omstændigheder havde vist, at en vis del af importørernes nedgang i fortjenesten kunne tilskrives den antidumpingtold, som de havde betalt, og at fortjenestniveauet ville kunne stige til et niveau, der var højere end de ca. 20%, der blev konstateret i forbindelse med undersøgelsen, såfremt foranstaltningerne fik lov at udløbe.
- 42 Det skal herefter bemærkes, at antidumpinggrundforordningens artikel 21, stk. 1, pålægger EU-institutionerne, der skal afgøre, hvorvidt det er i Unionens interesse at træffe eller opretholde antidumpingforanstaltninger, at vurdere alle involverede parter interesser som helhed, herunder EU-erhvervsgrenens, brugernes og forbrugernes interesser, idet de skal tage særligt hensyn til behovet for at bringe den fordrejning af handelen, som skyldes skadevoldende dumping til ophør og at genskabe en situation med effektiv konkurrence. Der træffes kun afgørelse i henhold til denne artikel, når alle parter har haft lejlighed til at tilkendegive deres synspunkter i henhold til stk. 2.

- 43 Antidumpinggrundforordningens artikel 21, stk. 2, fastsætter således en ret for de forskellige parter, herunder importørerne, til dels at give deres synspunkter til kende og indgive oplysninger til Kommissionen, dels at fremkomme med bemærkninger til de oplysninger, som de øvrige parter har indgivet. Antidumpinggrundforordningens artikel 21, stk. 3, fastsætter ligeledes en ret for samtlige parter til efter deres anmodning at blive hørt af Kommissionen under visse betingelser.
- 44 Undersøgelsen af Unionens interesse i at træffe eller opretholde antidumpingforanstaltninger udgør således en meget regelbunden procedure, som fordrer en afvejning af alle parternes interesser og en vurdering af komplicerede økonomiske omstændigheder, der forudsætter en begrænset kontrol fra Unionens retsinstitutters side.
- 45 Det er imidlertid ubestridt i hovedsagen, at de berørte institutioner har overholdt de processuelle rettigheder, som de parter, der er omhandlet i antidumpinggrundforordningens artikel 21, stk. 2 og 3, herunder bl.a. importørerne, er tillagt, idet institutionerne tillod disse at forsvare deres interesser i forbindelse med vurderingen af Unionens interesse i at opretholde antidumpingforanstaltningerne.
- 46 Den forelæggende rets fjerde spørgsmål, som T.KUP's skriftlige bemærkninger kaster lys over, vedrører imidlertid ikke overholdelsen af de proceduremæssige krav, som påhviler EU-institutionerne, men arten af den undersøgelse, som institutionerne foretog med henblik på at fastslå Unionens interesse i en opretholdelse af de i hovedsagen omhandlede antidumpingforanstaltninger, og nærmere bestemt den bevisbyrde, som institutionerne pålagde de importører, der ønskede at opnå anerkendelse af deres interesse i at opnå ophævelse af disse foranstaltninger.
- 47 Det skal i denne forbindelse imidlertid bemærkes, at selv om institutionerne skal tage hensyn til alle de foreliggende interesser, idet de skal sikre sig, at parterne har haft mulighed for at gøre deres synspunkter gældende, er det parternes pligt at fremlægge beviser til støtte for deres anbringender. Antidumpinggrundforordningens artikel 21, stk. 7, fastsætter således, at der kun tages hensyn til behørigt dokumenterede oplysninger.
- 48 Under disse omstændigheder kan institutionerne ikke kritiseres for i 502. betragtning til forordning nr. 1294/2009 i mangel af specifikke tegn på, at opretholdelsen af foranstaltningerne ville medføre en uforholdsmæssigt stor byrde for importørerne, at have fastslået, at det ikke påhvilede dem at foretage en yderligere undersøgelse af, om de skulle lade foranstaltningerne udløbe.
- 49 I denne forbindelse skal det tilføjes, at hverken den forelæggende ret i forelæggelsesafgørelsen eller T.KUP i sine skriftlige bemærkninger har fremlagt det mindste beviselement, der kan godtgøre, at konstateringen af, at der ikke forelå en uforholdsmæssigt stor byrde for importørerne, var støttet på materielt urigtige konklusioner.
- 50 Det følger heraf, at gennemgangen af det fjerde spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af forordning nr. 1294/2009.

Sagsomkostninger

- 51 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Ottende Afdeling) for ret:

Behandlingen af de præjudicielle spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1294/2009 af 22. december 2009 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af visse typer fodtøj med overdel af læder med oprindelse i Vietnam og i Folkerepublikken Kina som udvidet til også at omfatte import af visse typer fodtøj med overdel af læder afsendt fra Macao SAR, uanset om den er angivet med oprindelse i Macao SAR eller ej, som følge af en udløbsundersøgelse i henhold til artikel 11, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 384/96.

Underskrifter